

PĚT RAD aneb Domácí násilí. Co za něj hrozí, a kde lze najít pomoc

NOVÝ SERIÁL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Domácí násilí bylo po dlouhá léta veřejným tabu, kdy společnost vůči násilným vztahům v rodinách zavírala oči a předstírala, že je nevidí, přičemž i samotný stát se od těchto případů zcela distancoval a odmítal se do nich jakýmkoliv způsobem vměšovat s tím, že se jedná o vylučnou záležitost rodiny.

V několika posledních letech bylo v České republice citlivě téma domácího násilí podstatně prolomeno a v této souvislosti tak dochází k pozitivním změnám nejen na poli legislativy, ale i v celkovém přístupu společnosti.

Oběti domácího násilí již

proto nemusí se svými strastmi zůstat za zavřenými dveřmi domácnosti, ale naopak mohou pomoci různých prostředků proti násilníkovi aktivně vystupovat, byť je to vždy nesmírně složité, a někdy tento boj končí bohužel až smrtí poškozeného.

V následujících pěti radách se dozvíme, jak se mohou nejen poškozené osoby bránit proti násilníkovi z hlediska práva.

Rada první

Tyrání osoby ve společném domácnosti je trestným činem!

Od 1. července 2004 byl do stávajícího trestního zákona (pozn.: od roku 2009 trestní zákoník) včleněn trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí. Důležité je poznamenat, že na rozdíl od jiných trestných činů, jako je například ublížení na zdraví nebo omezování osobní svobody, se nevyžaduje k trestnímu stíhání pro podezření z trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí souhlas poškozeného, a to i přesto, pokud by byl ve vztahu k pachateli blízkou osobou, vůči níž by

měl jako svědek právo odepřít výpověď.

Rada druhá

Nechte násilníka vykazat ze společného domu policejním orgánem.

Další novelou, která byla přijata v roce 2006, je institut vykazání upravený v zákoně o Policii České republiky. Díky tomuto ustanovení je policista oprávněn vykazat ze společného obydlí, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí, osobu, u níž lze důvodně předpokládat, že se na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti jiné osoby. Policista je oprávněn tuto osobu vykazat i v její nepřítomnosti. Vykazání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení, přičemž tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

Rada třetí

Pachatele domácího násilí lze vykazat i prostřednic-

tvím předběžného opatření podle občanského soudního řádu.

Na základě § 76b občanského soudního řádu mohou civilní soudy na návrh uložit předběžným opatřením účastníkovi, proti kterému návrh směřuje, aby opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval, aby se zdržel setkávání s navrhovatelem, nebo se zdržel nezávadného sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem, je-li jedním účastníkem, proti kterému návrh směřuje, vážným způsobem ohrožen život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost navrhovatele. Předběžné opatření trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti a předcházelo-li rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření vykazání podle zákona o Policii ČR, počíná tato lhůta dnem následujícím po dni, v němž uplynula lhůta pro vykazání.

Rada čtvrtá

Pokud pachatel domácího násilí nařizené vykazání porušuje, dopouští se

trestného činu maření výkonu rozhodnutí.

Jestliže byl násilník vykazán policií nebo jeho vykazání bylo nařizené předběžným opatřením soudu, a přesto podmínky tohoto vykazání nedodržuje, například tím, že vstupuje do obydlí, z něhož byl vykazán, dopouští se trestného činu maření výkonu soudního rozhodnutí a hrozí mu trest odnětí svobody až na tři léta. Je tedy účelné v případě jakéhokoliv porušování vykazání ihned přivolat policii.

Rada pátá

Obraťte se na krizová a intervenční centra, která vám poskytnou bezplatnou psychologickou i právní podporu.

V současné době fungují po celé České republice desítky krizových a intervenčních center, na něž se mohou týrané osoby obrátit. Tyto organizace poskytují veškerou pomoc a poradenství bezplatně a anonymně, oběti domácího násilí se tak nemusí obávat, že by jejich příběhy byly medializovány nebo že by na poskytnuté služby neměly dosta-

tečné finanční prostředky. Mezi organizace zabývající se domácím násilím patří například Rosa, Bílý kruh bezpečí a Acorus.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka - www.pravnlinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník každou středu zveřejňuje právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat. V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, delší pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.

NEPŘEHLÉDNĚTE: Příští téma: Jaké tresty lze uložit v trestním řízení.